

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus

VUODELTA 2015

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2015

1. Tarkastuslautakunta

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015. Lain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Ranuan kunnan tarkastuslautakunnan jäsenet 2015 ovat:

Varsinaiset jäsenet:

*Kirsi Saaranen
Seija Kukkonen
Janne Niemelä
Juhani Savolainen
Reijo Sääskilahti*

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana on toiminut Kirsi Saaranen, varapuheenjohtajana Reijo Sääskilahti.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut 8 kertaa vuoden 2015 aikana.

2. Tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan työskentely

Kunnan tilintarkastusyhteisönä on ollut BDO Audiator Oy JHTT -yhteisö ja yhtiön nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana on toiminut HTM, JHTT Rauno Lohi.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, onko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tehtävän toteuttamisen yhteydessä tarkastuslautakunta on kuullut eri viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja kuntakonsernin henkilöstöä. Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut toimielinten pöytäkirjoihin, kuullut tilintarkastajaa sekä vierailut toimintavuoden aikana useassa kunnan omistamassa toimintakohteessa.

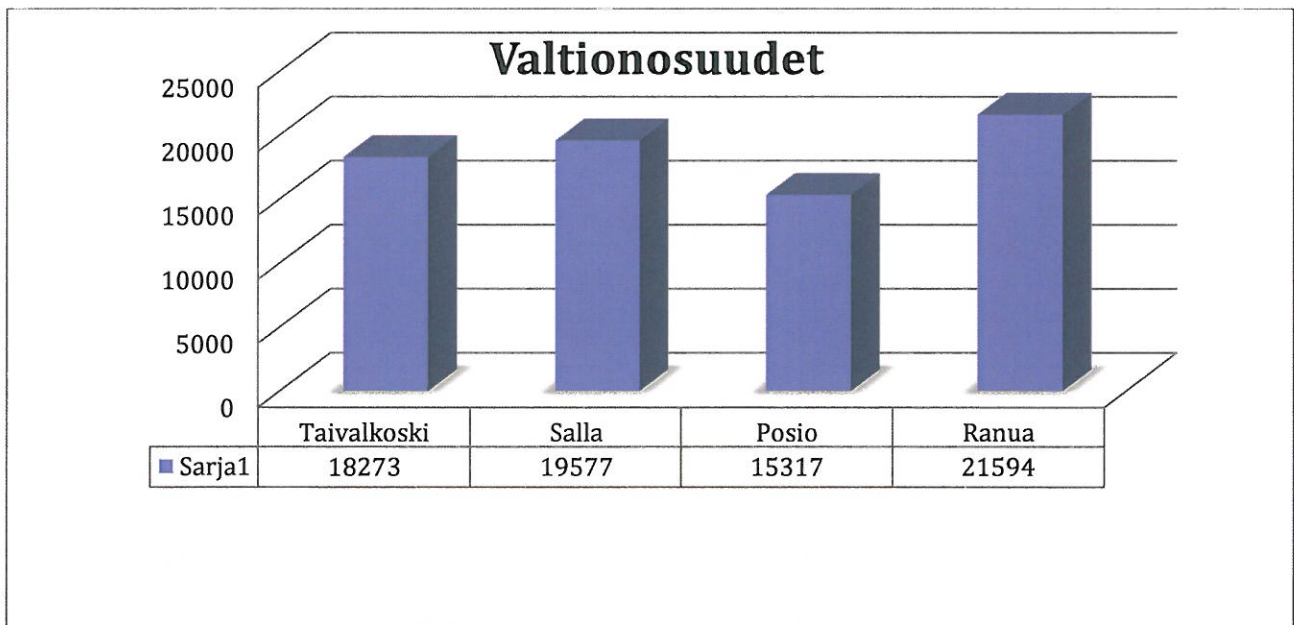
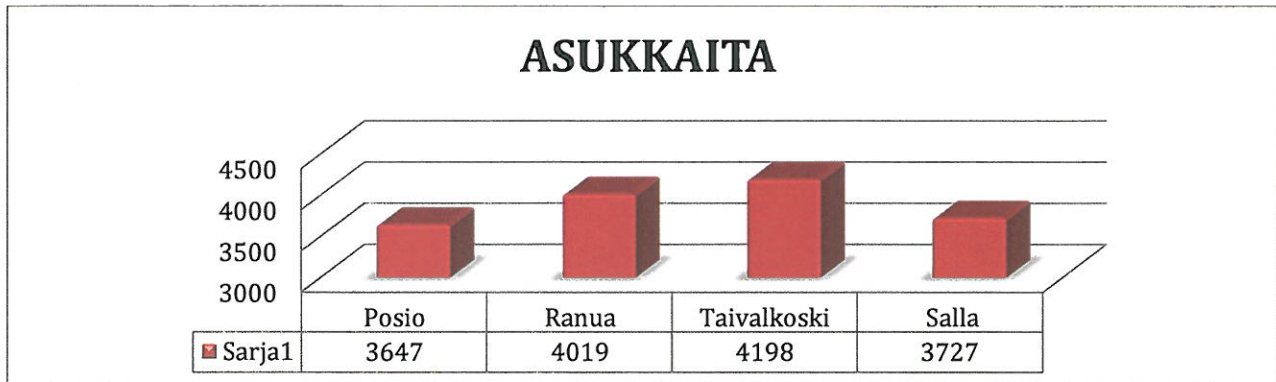
3. Tarkastuslautakunnan analyysi taloudesta

Kunnan toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta mitataan yleensä kunnan tilinpäätöksen tuloksen pohjalta. Tuloslaskelman vuosikate ei kerro koko totuutta toiminnan tehokkuudesta.

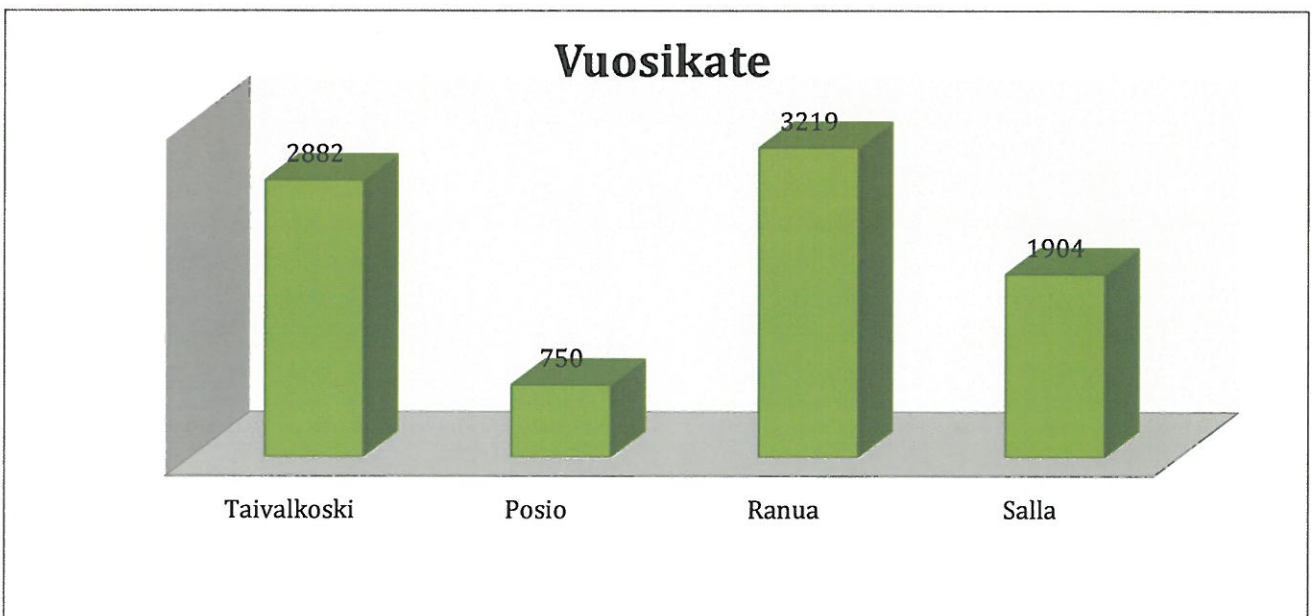
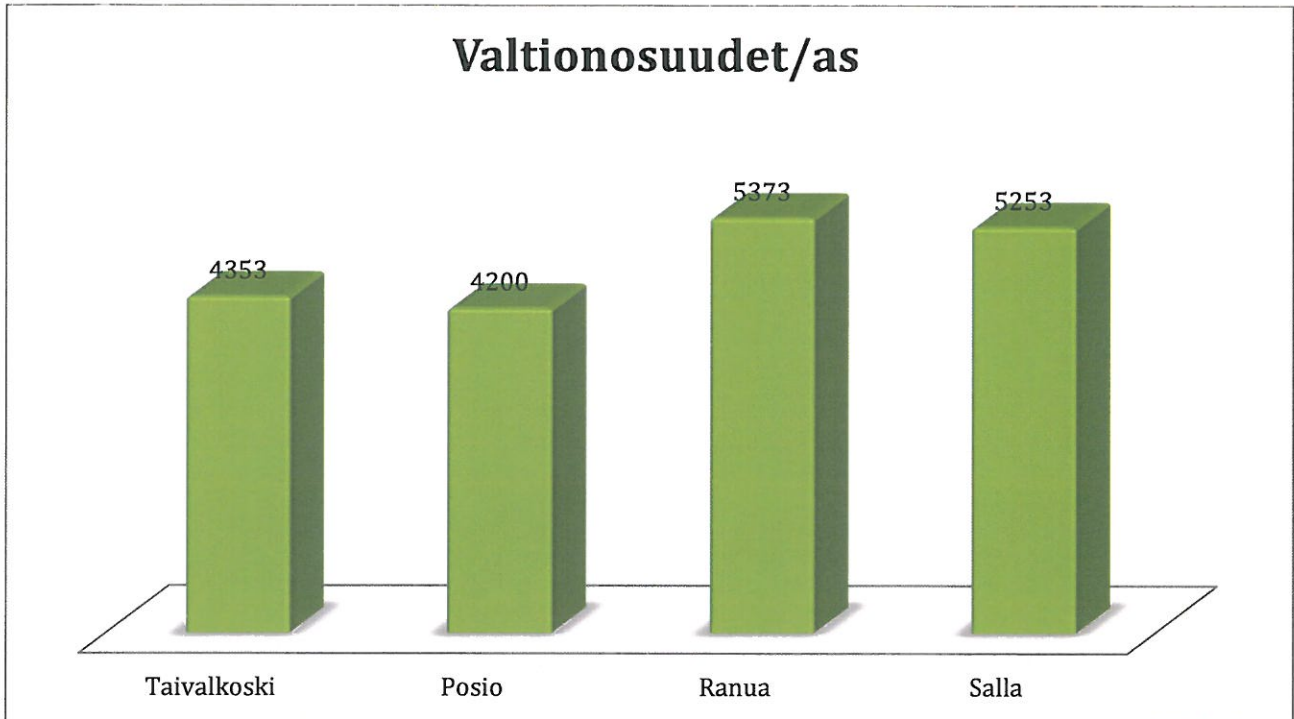
Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;

Tarkastuslautakunta lähestyy lain edellyttämää arviointia vertailemalla usean asukasmäärältään saman kokoisten kuntien toimintaa Ranuan kunnan toimintaan.

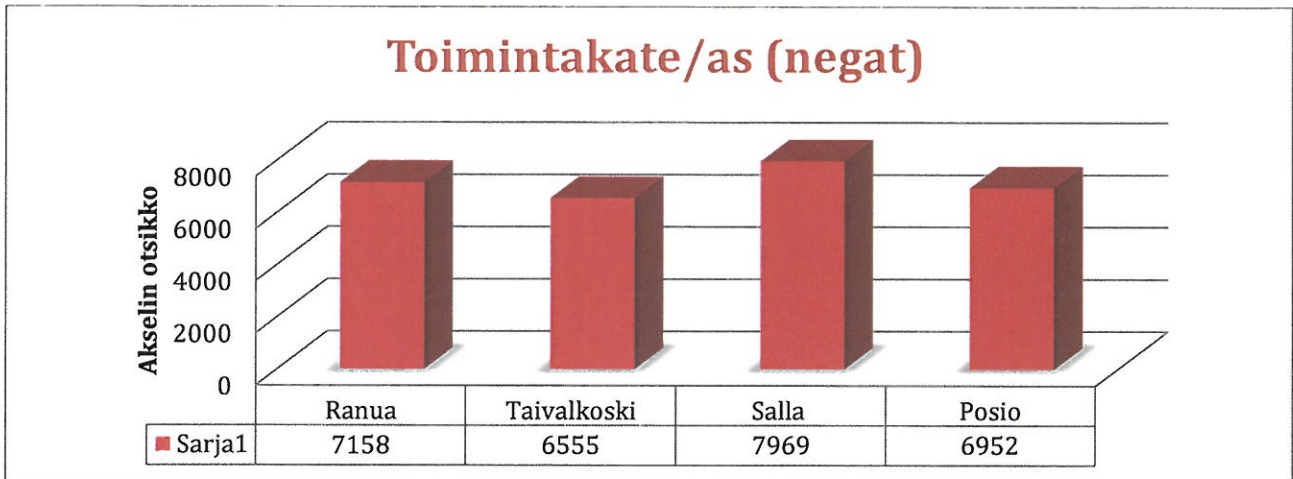
Tiedot on otettu valtionvarainministeriön tilastoista 2014 ja toimintakertomuksista 2015

Valtionosuuksien määrä on ratkaiseva kunnan talouden kannalta. Posio saa vuosittain 6.277.000 euroa vähemmän valtionosuutta kuin Ranua. Valtionosuuden määrään vaikuttaa mm. väestön ikärakenne, kunnan asukastiheys.

Vuosikate tarkoittaa kun kunnan kaikista tuloista, mukaan luettuina valtionosuudet ja verotulot vähennetään kunnan menot.

Kunnan **toiminnan** tuloista vähennetään toiminnan menot saadaan toimintakate.

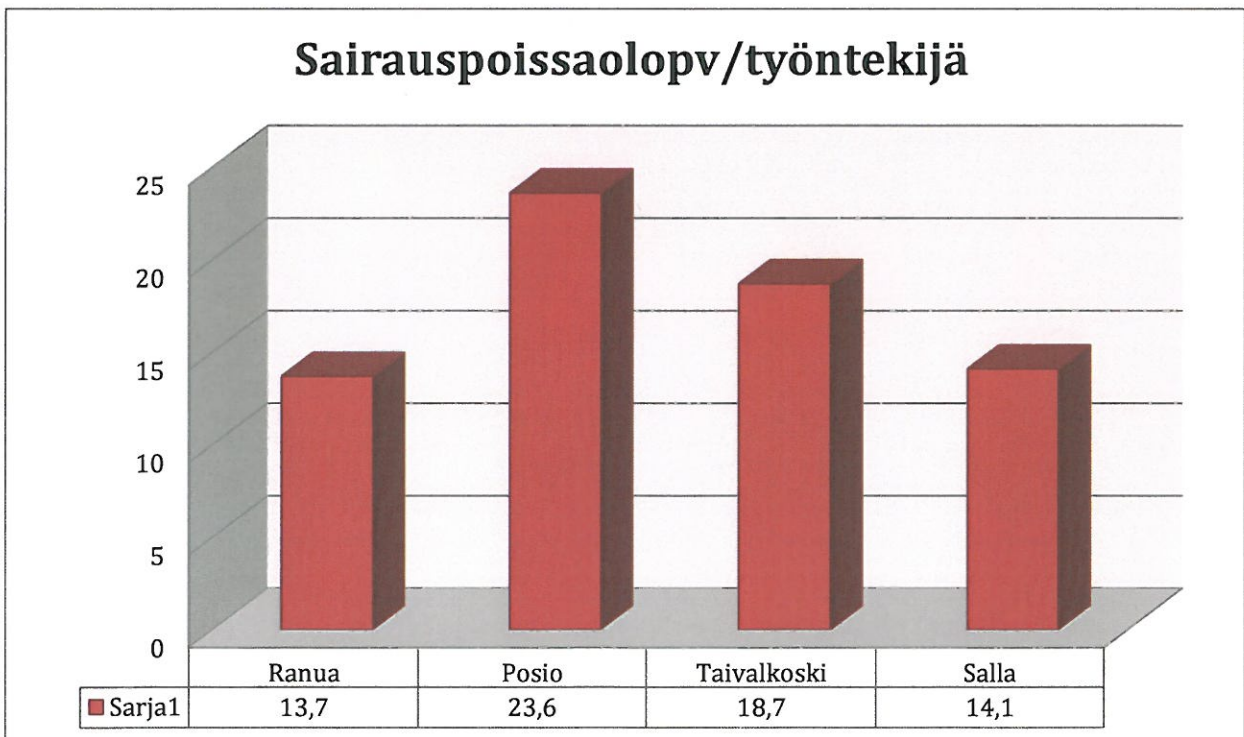
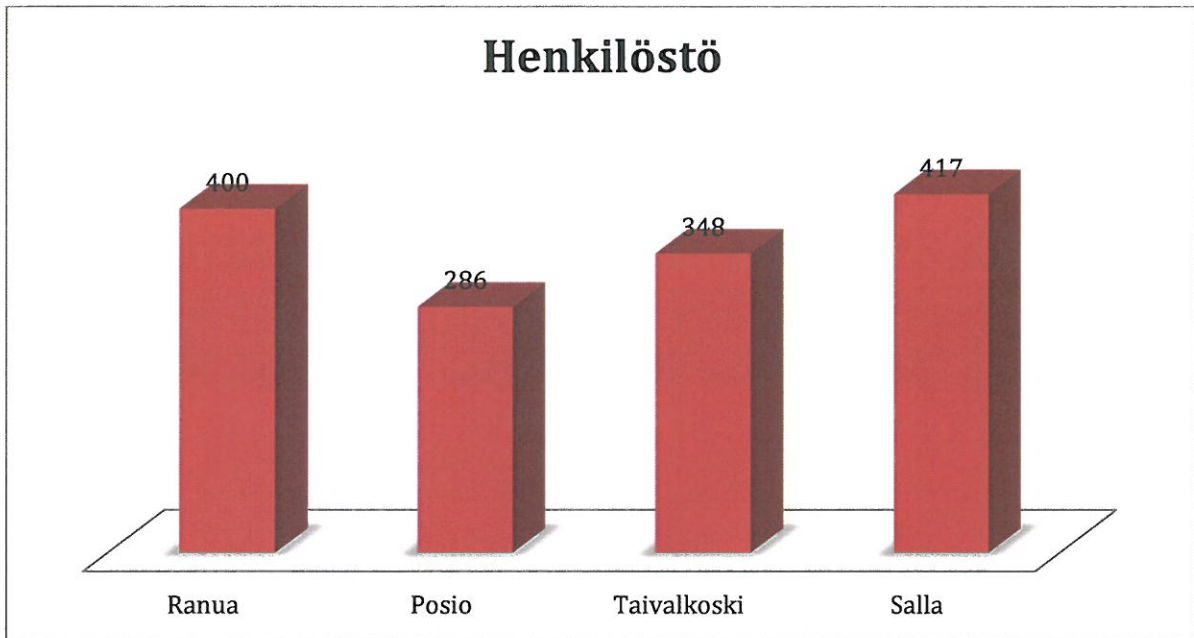
Toimintakate/as on varsinaisen toiminnan tulokellisuuden mittari. Mitä suurempi toimintakate on, sitä tappiollisempaa toiminta on. Toimintakatteeseen vaikuttaa poikkeuksellisesti esim.

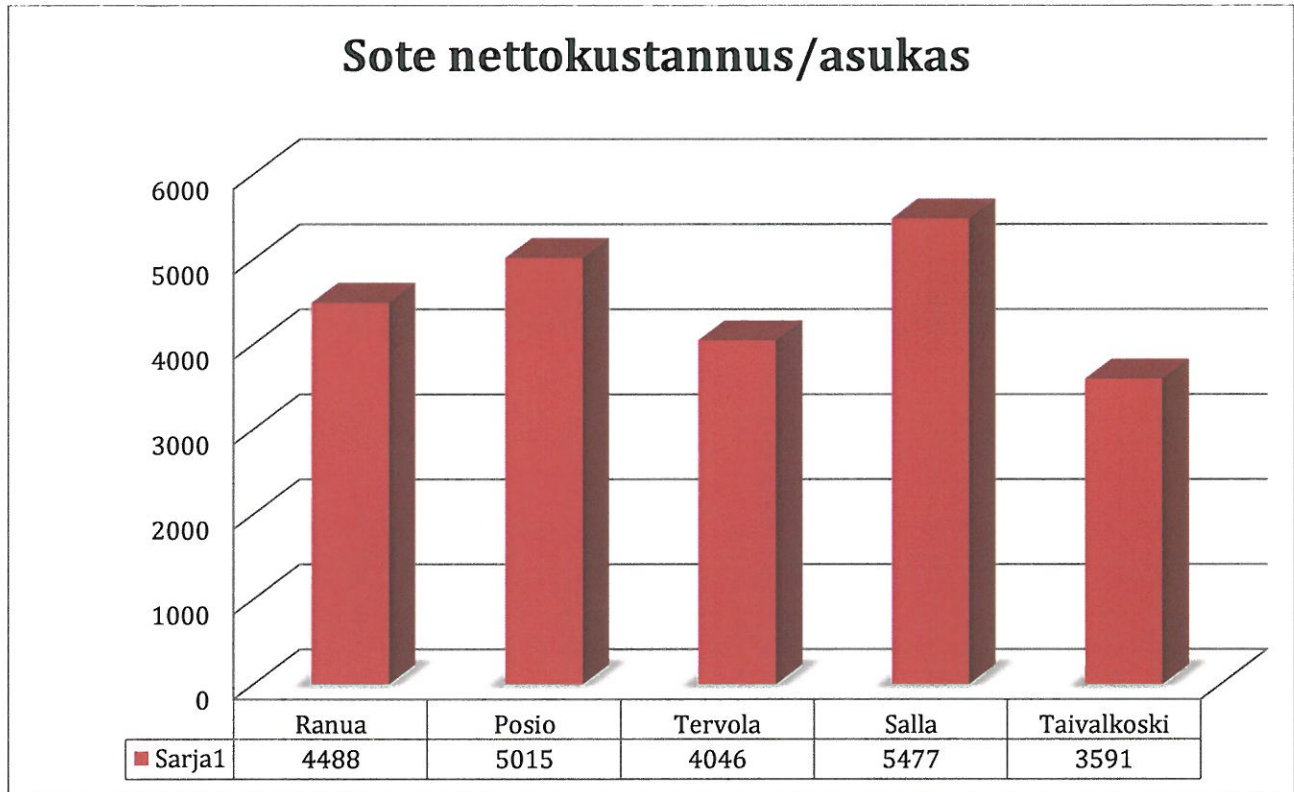
Posiolla, jossa kunnalla on merkittävät vuokratulot puunjalostusteloisuudesta ja keramiikkateollisuudesta saadut vuokratulot.

	Posio	Ranua	Taivalkoski	Salla
Toimintatulot	8138	4804	6084	7051
Henkilöstökulut	16908	17357	16092	19723
Palvelujen ostot	14443	13263	12306	12675
Toimintakulut	33495	33574	33602	36754
Toimintakate	25357	28770	27518	29702
Verotulot	10557	10186	12028	12206
Valtionosuudet	15318	21597	18275	19580
Vuosikate	750	3219	2882	1904

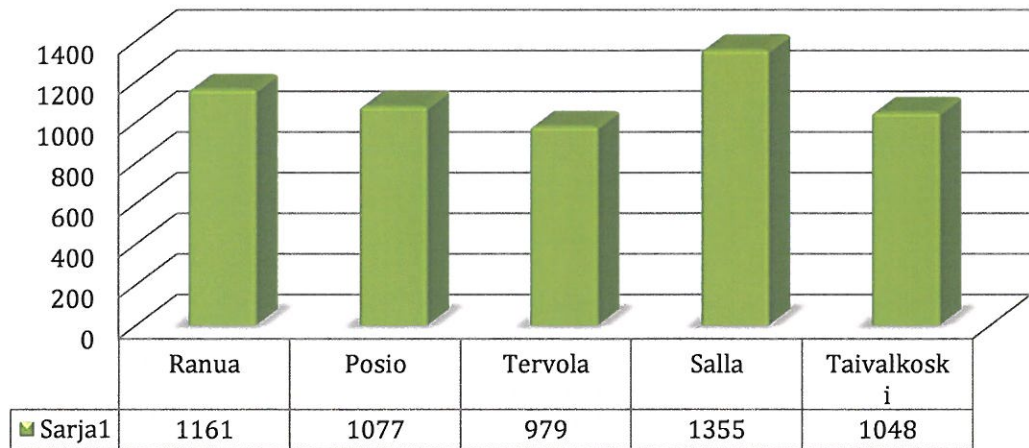
Posion toimintatuotoissa on merkittävien vuokratulojen lisäksi maatalouslomituksesta saadut

tulot.

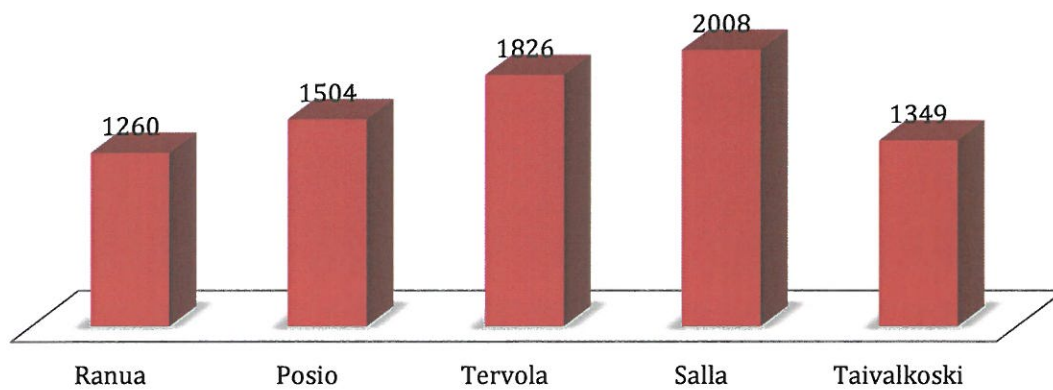

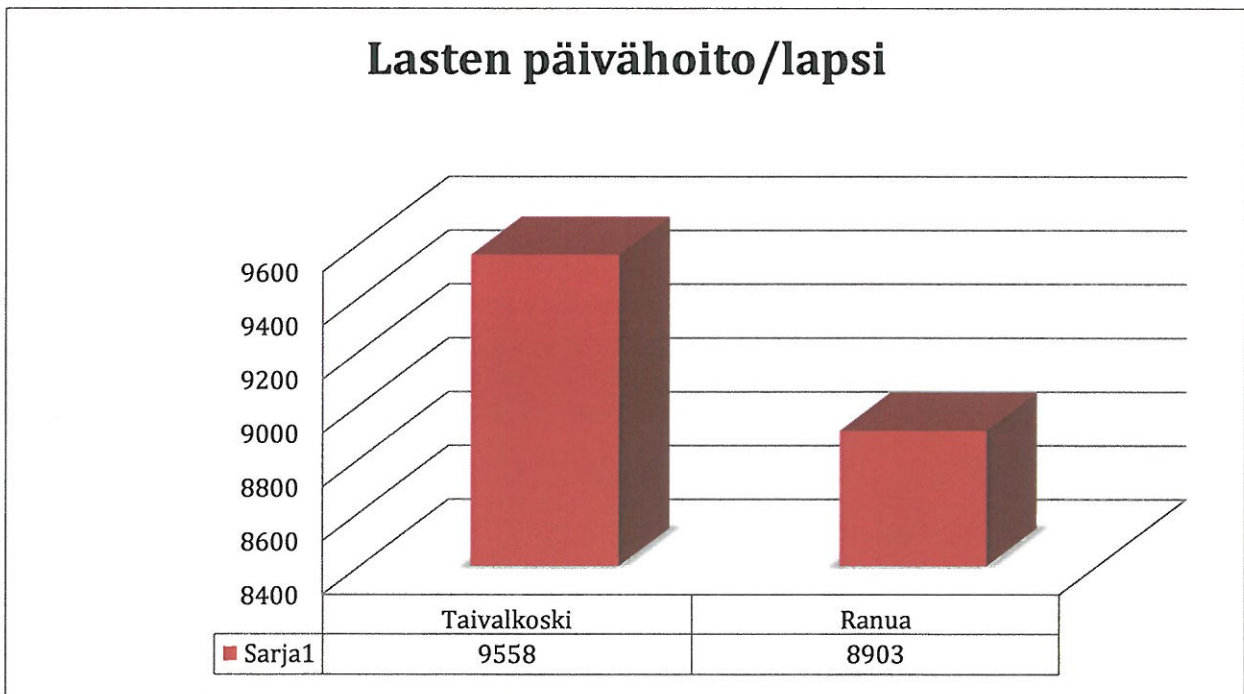
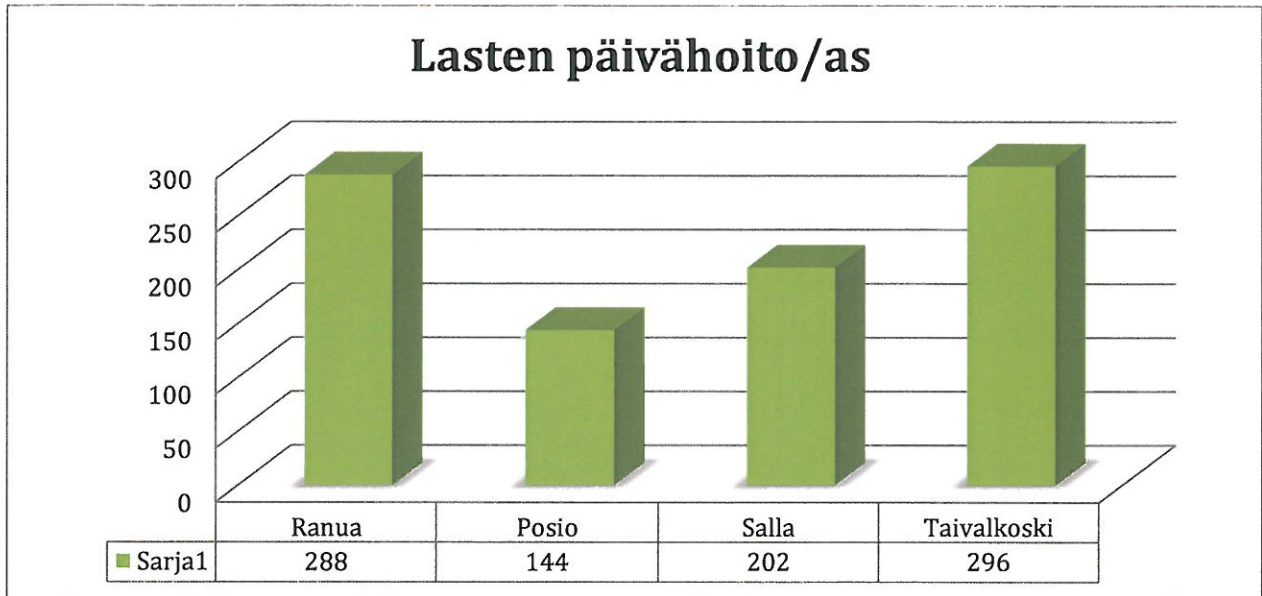

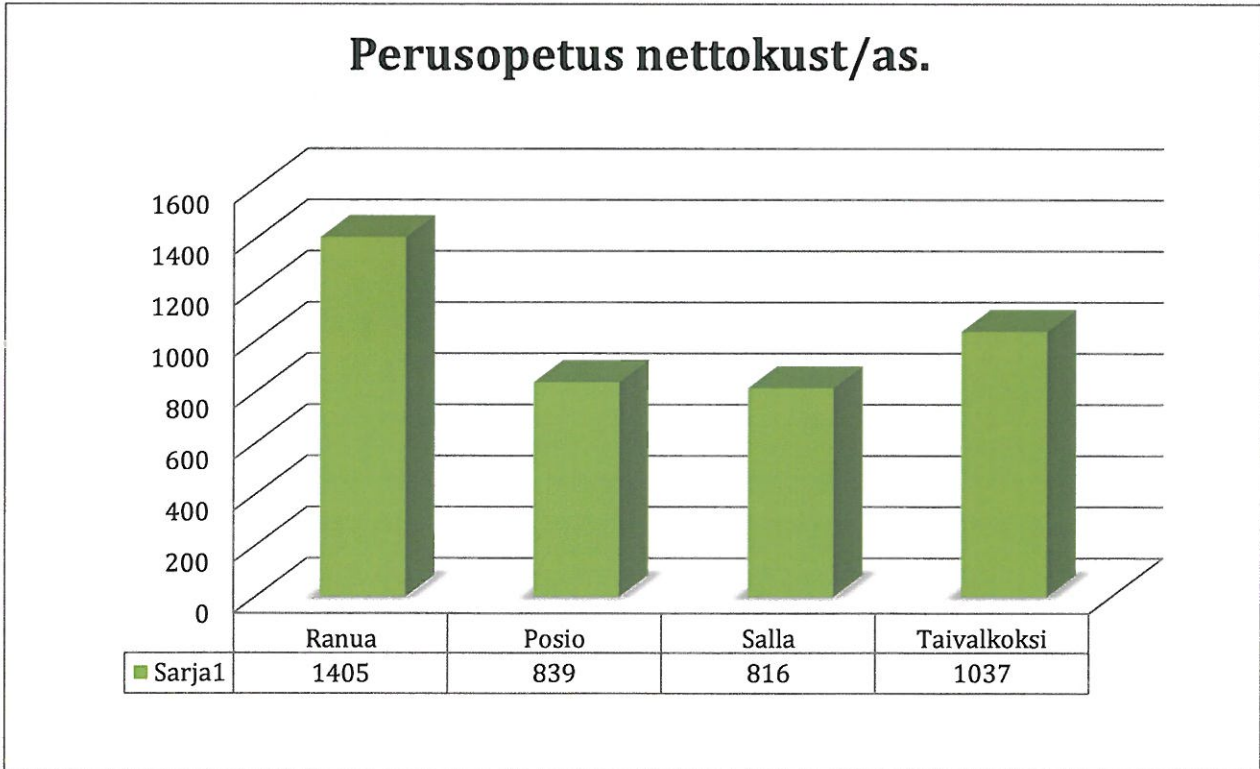
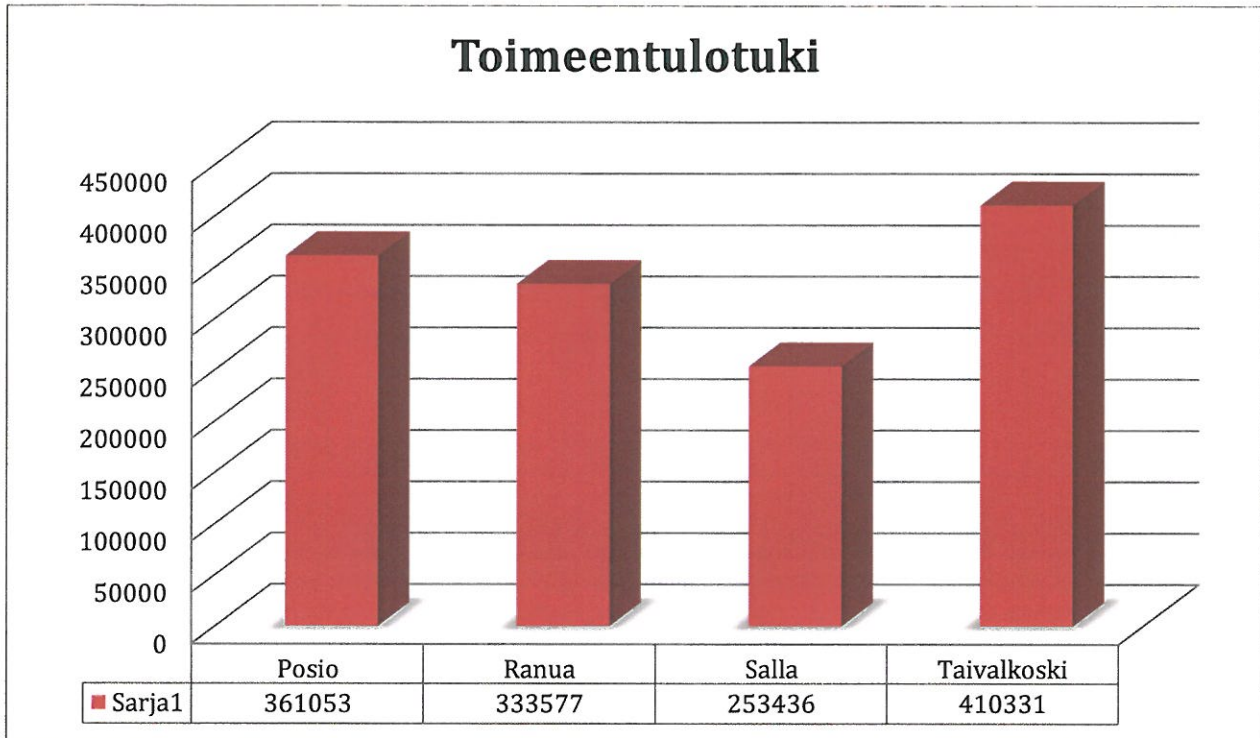
Perusterveydenhuolto nettok/as

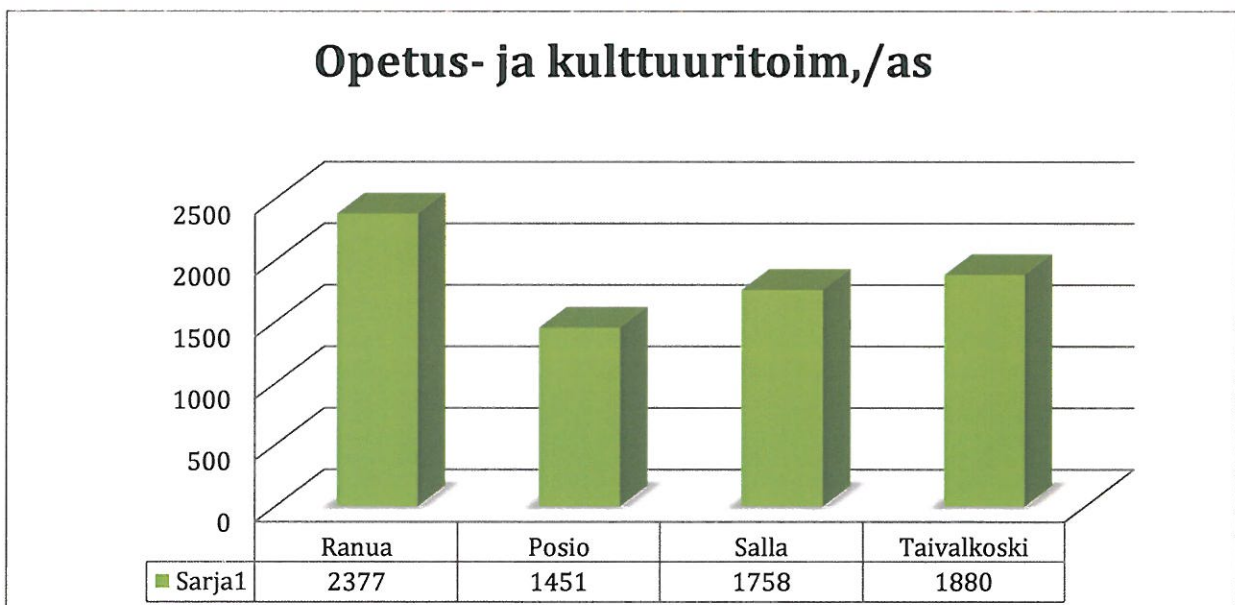
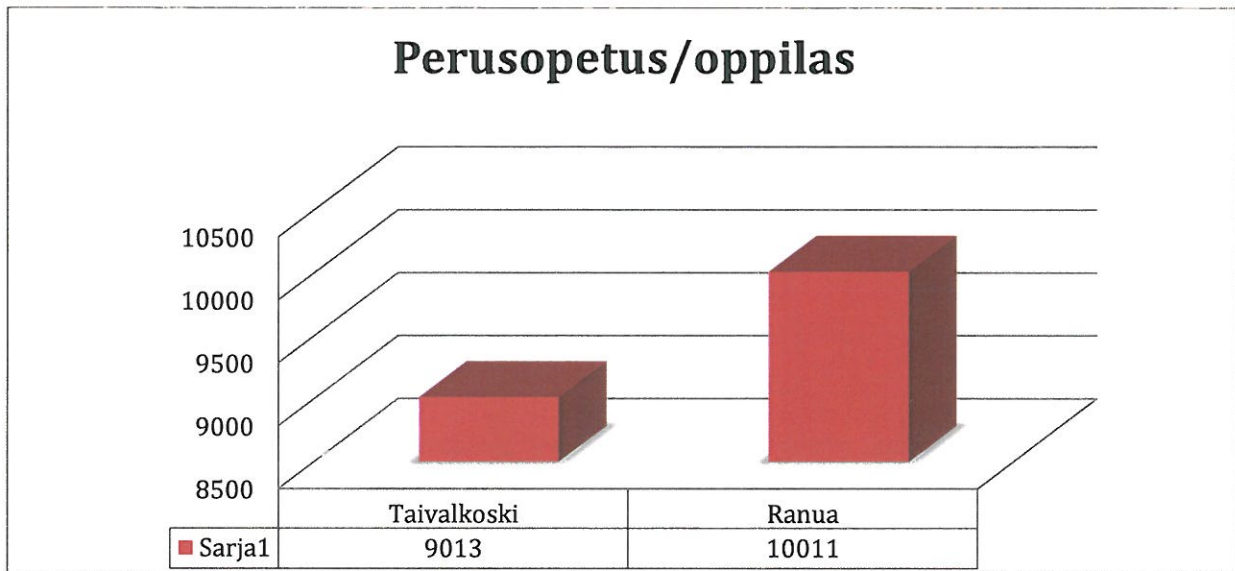

Erikoissairaahoidon nettok./as

4. Tarkastuslautakunnan arviointi

Kunnanhallitus ja hallinto:

Kuntalain 65 §:ssä säädetään, että kunnan talousarviossa tulee olla toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviossa on esitetty taloudelliset tavoitteet erittäin selkeästi. Muutoinkin talousarvio ja tasekirja on laadittu helppolukuisiksi.

Hyvät tietoliikenneyhteydet ovat tulevaisuudessa elinkeinotoiminnan ja kunnan palveluiden kannalta elinehto. Kunta on panostanut poikkeuksellisen vahvasti laajakaistayhteyksien rakentamiseen koko kunnan alueella.

Elinkeinotoimi:

Kunta on ryhtynyt toimenpiteisiin elinkeinotoiminnan palveluiden lisäämiseen paikallistasolla.

Vuonna 2015 kunta on vähentänyt palveluiden ostoa Rovaniemeltä ja palkannut kehittämispäällikön.

Muutoksella on erittäin suuri merkitys Ranuan pienyritystoiminnan kehittämiseen.

Muutoinkin kunnan johto on erittäin aktiivisesti panostanut elinkeinotoiminnan kehittämiseen sekä kunnan ja yrittäjien yhteistoimintaan.

Uusia yrityksiä oli perustettu 21. Kehittämispäällikkö aloitti työnsä 1.3.2015. Hänen aktiivinen toiminta on tuottanut yritystoiminnan sektorilla merkittäviä tuloksia.

Sivistyslautakunta:

Sivistystoimi on alittanut talousarvion 2014 322 605 euroa ja 2015 419748 euroa. Talousarvion tarkkuuteen tulee kiinnittää huomiota.. Sivistyslautakunnassa tapahtuu vuosittain paljon henkilövalintoja. Ne ovat tärkeitä päätöksiä operatiivisen toiminnan kannalta. Lautakunnan tulisi harkita muuttaa ehdolla olevien henkilöiden haastattelukäytäntö siten, että kaikki halukkaat lautakunnan jäsenet saavat olla mukana haastattelutilanteissa. Tekninen lautakunta on todennut käytännön hyväksi, demokratiaa lisääväksi.

Ranuan kunta on lopettanut yhteistyön Lapin Musiikkiopiston kanssa siten, että uusia oppilaita ei enää oteta. Tulevaisuudessa yhteistyö loppuu kokonaan. Kunnan tulisi nostaa kansalaisopiston kautta saatavan musiikin opetuksen tasoa ja laajentaa musiikin opetusta.

Tekninen lautakunta:

_Huonetilojen sisäilmaongelmat ovat työllistäneet teknistä osastoa.

Koulutilojen järjestäminen viipalekouluna on tarkastuslautakunnan mielestä oikea ratkaisu Kiinteistöjen hoidon tehostamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Perusturvalautakunta:

Perusturvalautakunta on toteuttanut pääosin tavoitteensa. Uusi organisaatiojärjestely on osoittautunut toimivaksi.

Konserniyhteisöt:

Konsernijohto seuraa yhtiöitten taloutta kiinteästi. Tytäryhtiöt eivät aiheuta kunnalle normaalia suurempia riskejä.

Osa kunnan lämpölaitoksista on Ranuan Lämpö Oy:n omistuksessa ja hallinnassa. Osa pienempiä lämpölaitoksia on kunnan suorassa omistuksessa. Tarkastuslautakunnan mielestä kaikki lämpölaitokset tulisi keskittää Ranuan Lämpö Oy:lle. Kunnan omistamien lämpölaitosten polttoaineen hinta on merkittävästi kalliimpi kuin Ranuan Lämpö Oy:n ostama polttoaine.

Mikäli kunnan omistamien rivitalojen lämpöjärjestelmät uusitaan, tulee muutos tehdä yhteistyössä Ranuan Lämpö Oy:n kanssa.

5. Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan tekemä tarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa esittämään tilinpäätöksen vahvistamiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen. Tarkastuslautakunta esittää tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kunnanhallitukselle ja muille tilivelvollisille

6. Yhteenveto

Valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet ovat kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla

Ranualla 20.5.2015

Kirsi Saaranen
puheenjohtaja

Reijo Säaskilahti

Janne Niemelä

Juhani Savolainen